

PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH IM. IRENY KOMOROWSKIEJ W OŁAWIE

ROK SZKOLNY 2023/2024

Cel główny programu: wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji i wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego, rozumianych jako:

- **preorientacja zawodowa:** ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy;
- **orientacja zawodowa:** ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;
- **doradztwo zawodowe:** uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkoły branżowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Cele preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego:

- Celem preorientacji i orientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy dzieci wobec pracy i edukacji, a także pobudzanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci.
- Celem doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest przeznaczony **do realizacji z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym w przedszkolu** oraz na następujących etapach edukacyjnych:

- **Szkole Podstawowej I - III**
- **Szkole Podstawowej IV-VI**
- **Szkole Podstawowej VII-VIII**
- **Branżowej Szkole I stopnia**
- **Szkole Przysposabiającej do Pracy**

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół im. Ireny Komorowskiej w Oławie realizowany jest według poniższego planu na poszczególnych etapach edukacyjnych. Zakłada współpracę wychowawców z rodzicami w celu pomocy uczniom w podjęciu trafnej decyzji zawodowej i szkolnej. Za jego realizację odpowiadają wychowawcy klas, którzy uwzględniają zadania programu w rocznym planie wychowawczym klasy. Osobami odpowiedzialnymi za realizację programu są także: pedagog, psycholog szkolny, doradca zawodowy, oraz pozostali nauczyciele.

**TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI,
ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH
I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO**

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I-VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;

2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Podpis koordynatora:

Data: 20.09.2023r.

**Program realizacji WSDZ dla Przedszkola Specjalnego w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Oławie
w roku szkolnym 2023/2024**

Modul	Treści programowe Wychowanek:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia wychowanka) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
1. Poznanie siebie	1.1 określa, co lubi robić;	W miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań.	- zabawy w kręgu, - praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)/praca w grupach (gazetka grupowa).	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	
	1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;	Klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia. Rozpoznaje przedmioty, porządkuje je, rozumie, do czego służą. Podejmuje prace porządkowe.	- praca w grupach, - praca indywidualna.	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	
	1.3 określa, co robi dobrze;	Koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów. Wskazuje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach.	- praca z grupą, - praca indywidualna.	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	
	1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;	W miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań. Wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych. Posługuje się różnymi przyborami i narzędziami.	- ćwiczenia praktyczne, - praca w grupach.	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	

Modul	Treści programowe Wychowanek:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia wychowanka) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
2. Świat zawodów i rynek pracy	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	Wskazuje zawody. Wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu.	- metoda sytuacyjna, - zabawa ruchowo-naśladowcza.	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	Opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola. Nazywa różne zawody poznane podczas wycieczek. Obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe.	- pogadanka.	I i II semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	
	Poznanie zawodu pielęgniarki	- wycieczka, - spotkanie z pielęgniarką szkolną, zabawy tematyczne z użyciem akcesoriów medycznych.	lutą 2023	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	Pielęgniarka
	Poznanie zawodu bibliotekarza	- wycieczka do biblioteki w SP 8 Oława.	grudzień 2022	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	Bibliotekarz
	Poznanie zawodu policjanta	- wycieczka, - spotkanie z policjantem na terenie szkoły.	październik 2022	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	Policjant
	Poznanie zawodu sprzedawcy	- wycieczka, - wyjście do najbliższego sklepu „Jakub”, - zabawa tematyczna w sklep.	kwiecień 2023	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	Sprzedawca
	Poznanie zawodu motorniczego	- wycieczka, - wykorzystanie filmów multimedialnych.	maj 2023	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	Motorniczy
2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;	Nazywa zawody. Wie, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód, jakie wykorzystuje narzędzia.	- metody słowne – wiersz, zagadki, - zabawa „zgadnij jaki to zawód”	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	
2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Wskazuje czynności charakterystyczne dla danego zawodu. Posługuje się różnymi przyborami i narzędziami. Wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia.	- praca plastyczna, - praca w grupie.	I semestr	Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu	

	2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.	Opowiada na miarę swoich możliwości o sobie.	- rozmowa kierowana, - prace plastyczne.	Cały rok	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	
--	--	--	---	----------	--	--

Modul	Treści programowe Wychowanek:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia wychowanka) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);	Obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe. Rozwiązuje zagadki. Wie, że kolejnym etapem edukacji jest szkoła podstawowa.	- praca w grupach, - zabawy integracyjne.	II semestr	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	
	3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.	Klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia. Respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby. Obdarza uwagę inne dzieci.	- elementy metody projektu.	II semestr	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	

Modul	Treści programowe Wychowanek:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia wychowanka) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych wychowanków	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
4. Planowanie własnego rozwoju	4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;	Opisuje zawód prezentowany przez siebie. Obdarza uwagę inne dzieci. Wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych.	- elementy dramy, - rozmowa kierowana, - teatrzyk, - Dzień życzliwości.	II semestr	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	

	4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;	Wykonuje czynności porządkujące typu sprzątanie. Klasyfikuje przedmioty według wielkości, kształtu i przeznaczenia. Wykonuje czynności takie jak: sprzątanie, pakowanie.	pogadanka, - metoda sytuacyjna, - „Wielkie porządki”- porządkujemy i segregujemy.	II semestr	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	
	4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.	Próbuje podejmować ważne dla niego decyzje. Stara się decydować w niektórych sprawach.		Cały rok	Nauczyciel- wychowawca w przedszkolu	

**Program realizacji WSDZ dla klas I - III Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Oławie
w roku szkolnym 2023/2024**

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
1. Poznanie siebie	I-II	1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;	Określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; np. Kim będę, gdy dorosnę... Podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi. Przygotowuje ilustrację własnych zainteresowań.	- zabawa grupowa. - rozmowa. - indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 31	I semestr	Wychowawca klasy	
		1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;	Prezentuje swoje zainteresowania. Obrazujący własne zainteresowania i prezentuje je na forum. Wskazuje zainteresowania rówieśników. Wypowiada własne opinie. Współpracuje w grupie.	- rozmowa kierowana, - ekspresja ruchowa, - wycieczki, - autoprezentacja. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 39	I semestr	Wychowawca klasy	
		1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;	Określa przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi . Wskazuje osoby, które mogą pomóc w	- praca w grupie, - rozmowy kierowane, - dyskusja,	I semestr	Wychowawca klasy	

			rozwijaniu zainteresowań. Wymienia zainteresowania swoje, rodziców i rówieśników.	- ekspresja plastyczna. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 35			
		1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	Określa swoje mocne strony. Podaje przykłady różnych zainteresowań i talentów, określa, co lubi robić. Opisuje, w jaki sposób rozwija swój talent/zainteresowania.	- autoprezentacja, - rozmowa. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 33	I semestr	Wychowawca klasy	
		1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje co z nich wynika. Wymienia nazwy wybranych zawodów. Wymienia etapy czynności zawodowych specyficznych dla danego zawodu.	- ekspresja ruchowa i plastyczna, - relaksacja. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 41	I semestr	Wychowawca klasy	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
2. Świat zawodów i rynek pracy	I - II	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	Wymienia podstawowe etapy budowania domu. Wskazuje i opisuje czynności wykonywane w ramach zawodów budowlanych: architekt; robotnik budowlany, murarz-tylnik, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa. Wymienia co najmniej cztery zawody branży budowlanej i opisuje zadania, jakie przy budowie domu wykonują przedstawiciele tych zawodów. Projektuje dom i wykonuje go z wybranych materiałów (np. klocki, pudełka). Rozwiązuje zagadki dotyczące zawodów budowlanych.	- dyskusja w oparciu o materiał audiowizualny; - kalambury; - ekspresja plastyczna. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 51	II semestr	Wychowawca klasy	

		2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;	Wskazuje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach. Przyporządkowuje czynności do zawodu.	- rozmowa kierowana, - ekspresja plastyczna. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 77	II semestr	Wychowawca klasy	
		2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;	Określa czym jest praca, i zna jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach. Np. Jak zostać autorem? Poznanie etapów powstawania książek i nazw zawodów jej twórców. Demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla różnych zawodów. Uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami.	- rozmowa kierowana, - pantomima, - zabawa ruchowa, - ekspresja plastyczna. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 81	II semestr	Wychowawca klasy	
		2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;	Omawia znaczenie różnych zawodów dla otoczenia w którym funkcjonuje. Określa, w jakich sytuacjach życiowych spotkać można ludzi, którzy wykonują rozmaite zawody.	- rozmowy kierowane, - praca grupach. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 85	II semestr	Wychowawca klasy	
		2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;	Określa role zdolności i zainteresowań w wykonywaniu zawodów.	- rozmowy kierowane, - autorefleksja, - wizualizacja.	II semestr	Wychowawca klasy	
		2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	- karty pracy.	II semestr	Wychowawca klasy	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
--------------	--------------	-------------------------------------	--	--	----------------------------------	---	---

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	III	3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;	Opisuje, czym jest potrzeba uczenia się. Określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu. Uczestniczy w rozmowie na tematy inspirowane literaturą. Współpracuje w grupie.	- rozmowa kierowana, - burza mózgów; - mapa myśli; - zabawa ruchowa. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 91	I semestr	Wychowawca klasy	
		3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;	Wymienia powody uczenia się. Nazywa czynności związane z uczeniem się. Formułuje własne zdanie na temat czynności związanych z uczeniem się. Określa zawody powiązane z danym typem aktywności.	- rozmowa kierowana, - ekspresja twórcza, - praca w grupach. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 87	I semestr	Wychowawca klasy	
		3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.	Zna zasady porządkowania, klasyfikowania i grupowania rzeczy w najbliższym otoczeniu. Przyporządkowuje osoby do miejsca pracy. Ilustruje siebie w wybranym zawodzie.	- rozmowa, - wywiad, - ekspresja twórcza. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 95	I semestr	Wychowawca klasy	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	III	4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;	Wyjaśnia znaczenia pojęć: <i>praca, zawód</i> . Demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla danego zawodu. Uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami. Współpracuje w parze i grupie.	- rozmowa kierowana, - pantomima, - zabawa ruchowa. . Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 81	II semestr	Wychowawca klasy	

		4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	Porządkuje i organizuje czynności codzienne w zakresie czasowym. Klasyfikuje czynności i przyporządkowuje je do jednostki czasu.	- opowiadanie, - rozmowa kierowana, - zabawa dydaktyczna. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 99	II semestr	Wychowawca klasy	
		4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	Gromadzi i klasyfikuje informacje. Zachęca innych do własnych pomysłów. Identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodzina, klasa w szkole.	- praca w parach, - praca w grupach, - dyskusja. Opcjonalnie ćwiczenie: materiały ORE, str. 103	II semestr	Wychowawca klasy	

Program realizacji WSDZ dla klas IV-VI Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Olawie w roku szkolnym 2023/2024

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
1. Świat zawodów i rynek pracy	IV	1.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;	Wskazywanie różnych grup zawodów i zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisywanie różnych ścieżek ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach.	- zabawa dydaktyczna, - rozmowa kierowana, - dyskusja grupowa, - praca w parach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 55, 61, 67, 73, 79.	I semestr	Pedagog/Psycholog	
		1.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;	Opisywanie, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka.	- bank pomysłów, - mapa marzeń, - praca indywidualna, - praca w grupach, - dyskusja. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 87	I semestr	Wychowawca klasy	

		1.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	Wskazywanie czynników wpływających na wybory zawodowe.	- giełda pomysłów, - dyskusja, - praca w grupach, - film „Różne drogi do zawodu pilot cz. 1: Kiedy i jak zaczęło się moje latanie?”. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 89 i 93	II semestr	Pedagog/Psycholog	
		1.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;.	- wyliczanka, - rysunek (alternatywnie), - dyskusja, - praca w grupach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 99	II semestr	Wychowawca klasy	
		1.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Wyjaśnianie roli pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	- wykreśłanka, - dyskusja, - praca indywidualna. Ćw.: materiały ORE, str. 105	II semestr	Nauczyciel matematyki w klasie V	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
2. Poznawanie własnych zasobów	V	2.2 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;	Określanie własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji.	- kalambury, - opis przypadku, - rozmowa kierowana. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 31	I semestr	Pedagog/Psycholog	
		2.3 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;	Wskazywanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.	- autorefleksja, - praca w grupach, - wizualizacja, - rozmowa kierowana. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 37	I semestr	Wychowawca klasy	

		2.4 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;	Podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych i ocenianie ich oraz formułowanie wniosków na przyszłość.	Praca ciągła na wszystkich zajęciach	I i II semestr	Wszyscy nauczyciele uczący w klasie IV	
		2.5 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	- ćwiczenia grupowe. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 41 i 43	II semestr	Pedagog/Psycholog	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	VI	3.4 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy, korzystającego ze znanych mu przykładów, oraz omawiania swoich indywidualnych sposobów nauki.	- giełda pomysłów, - dyskusja, - metoda przewodniego tekstu, - metoda praktyczna, - praca indywidualna, - praca w małych grupach, - mapa myśli. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 109, 113, 123, 127	I semestr	Pedagog/Psycholog	
		3.5 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;	Wskazywanie przedmiotów szkolnych, których lubi się uczyć. Przedmioty, które lubię- jako drogowskazy zawodowe.	- autorefleksja, - praca w grupach, - dyskusja. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 129	I semestr	Wychowawca klasy	
		3.6 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy.	Wyszukiwanie informacji przy wykorzystaniu różnorodnych źródeł wiedzy.	Praca ciągła na wszystkich zajęciach	I i II semestr	Wszyscy nauczyciele uczący w klasie VI	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	VI	4.2 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;	Prezentowanie swoich planów edukacyjnych i zawodowych Dzień Kreatywnych Pasjonatów		I i II semestr	Wszyscy nauczyciele uczący w klasie VI	
		4.3 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	Planowanie swoich działań lub działań grupy ze wskazaniem czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu.	- zabawa z piłką; - dyskusja; - praca indywidualna. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 133	II semestr	Pedagog/Psycholog	
		4.4 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	Próba podejmowania samodzielnych decyzji w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio ze sobą.		I i II semestr	Wszyscy nauczyciele uczący w klasie VI	

**Program realizacji WSDZ dla klas VII - VIII Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Olawie
w roku szkolnym 2023/2024**

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
--------------	--------------	-------------------------------------	--	--	----------------------------------	---	---

VII	1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;	Weryfikuje prawdę i mity na temat osób z niepełnosprawnością. Wyjaśnia, co znaczy pojęcie przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania zawodu. Podaje przykłady schorzeń (ograniczeń zdrowotnych), które mogą być przeciwwskazaniami do wykonywania określonych zawodów. Wyjaśnia znaczenie oceny stanu zdrowia przed wyborem zawodu i podjęciem pracy.	- zdania typu <i>prawda czy fałsz</i>, - rozmowa kierowana, - praca w grupach, - dyskusja, - niedokończone zdania. Ćwiczenie: materiały ORE str.83	II semestr	N-l doradztwa zawodowego	
	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	Identyfikuje swoje sukcesy osiągnięte dzięki umiejętnościom. Dokonuje analizy posiadanych kompetencji (umiejętności, postaw i cech osobistych). Projektuje możliwości wykorzystania własnych sukcesów i posiadanych kompetencji na rynku pracy w przyszłości.	- dyskusja, - checklista, - praca indywidualna; - praca w parach i małych grupach, - analiza filmu. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 35	II semestr	N-l doradztwa zawodowego	
	1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;	Zbiera informacje o sobie przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej. Dokonuje syntezy tych informacji w formie portfolio.	- giełda pomysłów; - dyskusja; - praca w grupach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 71 i 73	II semestr	N-l doradztwa zawodowego	
	1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	Wyjaśnia, czym jest samoocena. Wymienia swoje mocne strony. Wskazuje wyróżniające go cechy, które wpływają na ich wybory zawodowe; Wymienia obszary (słabe strony), nad którymi powinien pracować oraz podaje na to sposoby, aby osiągnąć cel edukacyjno-zawodowy. Uzasadnia, jakie znaczenie ma wiedza o sobie w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.	- dyskusja, - praca indywidualna – autoanaliza, - praca w grupach, - checklista. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 47	I semestr	Wychowawca klasy	
	1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	Wyjaśnia pojęcie aspiracji. Charakteryzuje swoje aspiracje. Wymienia sposoby na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokojenia aspiracji.	- autorefleksja, - dyskusja – praca grupowa, - metoda przewodniego tekstu – praca grupowa, - rozmowa kierowana, - dyskusja.	II semestr	N-l doradztwa zawodowego	

				Ćwiczenie: materiały ORE, str. 97			
		1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	Wymienia różne wartości i wskazuje ich sens. Tworzy własną hierarchię wartości. Dokonuje wyborów, kierując się swoimi wartościami. Uzasadnia, dlaczego postępowanie zgodne z własnymi wartościami jest ważne w życiu i pracy.	- gra dydaktyczna, - autorefleksja, - pogadanka. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 93	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
2. Świat zawodów i rynek pracy	VII	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	Podaje, gdzie szukać informacji o zawodach szkolnictwa zawodowego. Wymienia grupy zawodów. Przypisuje interesujące go zawody do grupy/obszaru i znajduje informacje na ich temat. Wskazuje różnorodne źródła wiedzy o zawodach i z nich korzysta.	- dyskusja, - praca w grupach, - kolaż. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 101	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	
		2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;	Wyjaśnia, czym są zasoby i preferencje. Wskazuje wiedzę, umiejętności i cechy charakteru jako zasoby. Uzasadnia znaczenie zasobów w kontekście wyboru zawodu. Wymienia wymagania rynku pracy. Porównuje swoje zasoby z wymaganiami pracodawców;. Wskazuje zasoby potrzebne do wykonywania danego zawodu.	- praca w grupach, - studium przypadku, - analiza tekstu źródłowego, - autorefleksja. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 155	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	
		2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;	Definiuje, co to jest rynek pracy. Wymienia różnice wynikające z podziału rynku pracy ze względu na zasięg. Wymienia problemy rynku pracy. Wskazuje, gdzie można znaleźć	- mapa mentalna, - praca w grupach, - burza pomysłów, - miniwykład. Ćwiczenie: materiały ORE, str.	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	

			informacje o rynku pracy.	145			
		2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	Definiuje pojęcie pracy. Wymienia, co daje ludziom praca. Podaje przykłady przysłów/powiedzeń o pracy ukazujących ją jako wartość; Wyjaśnia znaczenie pracy w nawiązaniu do piramidy potrzeb Masłowa. Uzasadnia, że praca jest wartością.	- asocjogram, - praca w grupach, - dyskusja kierowana, - gra dydaktyczna, - zdanie niedokończone. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 165	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	
		2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	Opisuje, czym jest wolontariat. Wymienia zalety angażowania się w wolontariat. Wymienia korzyści doświadczania pracy w formie wolontariatu. Uzasadnia znaczenie wolontariatu w zdobywaniu doświadczenia zawodowego.	- kula śnieżna, - giełda pomysłów, - praca w grupach, - dyskusja, - technika plakatu, - pokaz filmu. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 169	II semestr W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	N-l doradztwa zawodowego	
		2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;	Wymienia różne wartości i wskazuje ich sens. Tworzy własną hierarchię wartości. Dokonuje wyborów, kierując się swoimi wartościami. Uzasadnia, dlaczego postępowanie zgodne z własnymi wartościami jest ważne w życiu i pracy.	- gra dydaktyczna, - autorefleksja, - pogadanka. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 93	II semestr	Wychowawca klasy	
		2.7 dokonuje autoprezentacji.	Wyjaśnia pojęcie: autoprezentacja. Wymienia, co składa się na mowę niewerbalną. Uzasadnia znaczenie pierwszego wrażenia. Wymienia swoje mocne strony. Wyjaśnia, jak powinno dokonać się poprawnej autoprezentacji.	- pogadanka, - burza pomysłów, - mapa mentalna, - drama. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 161	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	VIII	3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając dostępnych źródeł informacji;	Wymienia zalety kształcenia zawodowego. Porównuje i ocenia możliwości edukacji na poziomie ponadpodstawowym. Prezentuje możliwe korzyści wynikające z kontynuowania nauki w różnych typach szkół ponadpodstawowych.	- skojarzenia, - dyskusja, - debata, - praca indywidualna, - praca w grupach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 173	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	
		3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;	Wyszukuje ważne informacje w ofercie wybranej szkoły. Podaje, jakich informacji brakuje w analizowanej ofercie szkoły. Podaje przykłady, gdzie można uzupełnić informacje o szkołach. Opracowuje informacje na temat oferty szkół. Analizuje przygotowaną ofertę szkół pod względem możliwości jej wyboru.	- praca w grupach, - praca z tekstem (analiza ulotek), - dyskusja, - plakat. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 177	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	
		3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;	Wymienia możliwości kształcenia po szkole podstawowej. Podaje korzyści z ukończenia przez ucznia danego typu szkoły. Przedstawia najważniejsze informacje o typach szkół ponadpodstawowych. Wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy szkołami ponadpodstawowymi. Wyjaśnia, jakie możliwości przebiegu ścieżek kształcenia stwarza obecny system edukacji.	- dyskusja, - plakat, - praca w grupach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 181	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	

		3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	Podaje przykłady świadczące o związku uczenia się ze współczesnym rynkiem pracy. Uzasadnia znaczenie edukacji w życiu człowieka. Wyjaśnia istotę uczenia się całościowego.	- rozmowa kierowana; - debata; - praca w grupach/parach; Ćwiczenie: materiały ORE, str. 197	II semestr	N-l doradztwa zawodowego	
--	--	--	--	--	------------	--------------------------	--

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	VIII	4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;	Wskazuje preferowane szkoły i kierunki kształcenia, do których chce kandydować. Określa własne oczekiwania i preferencje wobec wybieranych szkół. Podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej.	- <i>World Cafe</i> ; - dyskusja; - praca w grupach; - praca indywidualna; - <i>Q-sort</i> . Ćwiczenie: materiały ORE, str. 209	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	
		4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	Charakteryzuje czynniki, które pomogą zrealizować marzenia dotyczące kariery edukacyjno-zawodowej. Formułuje osobiste cele. Planuje swoją ścieżkę kariery edukacyjno-zawodowej. Ustala kolejność działań w swoich planach.	- mapa myśli, - praca indywidualna, - praca w grupach. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 215	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	
		4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich	Identyfikuje osobę szkolnego doradcy zawodowego. Wyjaśnia, na czym polega jego rola w szkole. Wskazuje, gdzie i w jakiej formie świadczona jest pomoc doradcza. Rozpoznaje i formułuje własne oczekiwania wobec doradcy. Wymienia korzyści z realizacji doradztwa	- dyskusja, - rozmowa kierowana, - praca w grupach, - plakat. Ćwiczenie: materiały ORE, str. 217	II semestr	N-l doradztwa zawodowego W ramach zajęć z Doradztwa Zawodowego dla klasy VIII	

		pomocy;	zawodowego w szkole.				
		4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	Wyjaśnia znaczenie pojęcia kariera zawodowa. Wymienia korzyści z planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej. Przedstawia możliwe drogi dojścia do zawodu informatyka. Wymienia, co – oprócz edukacji szkolnej – może pomóc w realizacji zaplanowanej kariery zawodowej.	- bank pomysłów, - mapa myśli, - eksperyment, - rozmowa kierowana, - dyskusja, - praca w grupach, - plakat, Ćwiczenie: materiały ORE, str. 205	II semestr	Wychowawca klasy	

**Program realizacji WSDZ
dla klas I-III Branżowej w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Olawie
w roku szkolnym 2023/2024**

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań(planowane osiągnięcia ucznia)	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
1. Poznanie własnych zasobów	I	1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);	• przeprowadza autoanalizę materiałów zgromadzonych w portfolio; • wyciąga wnioski z przeprowadzonej autoanalizy swojego portfolio; • wskazuje swoje mocne i słabe strony w kontekście kształconego zawodu. <i>Moje zasoby moje port folio (III GW)</i> <i>Poznajemy siebie w aspekcie wyboru zawodu (I-II)</i>	analiza portfolio; • dyskusja; • praca indywidualna; • praca grupowa. • portfolio uczniów	I semestr	Wychowawca	Ośrodek Rozwoju Edukacji
		1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;	wyjaśnia znaczenie portfolio; • uzasadnia potrzebę poznania samego siebie; • rozpoznaje swoje zasoby istotne przy planowaniu przyszłości	• dyskusja problemowa; • praca w grupach. • prezentacja multimedialna.	I semestr		Ośrodek Rozwoju Edukacji

			edukacyjno-zawodowej; • analizuje własne zasoby. <i>Pasja a moje plany życiowe (III GW)</i>			Wychowawca	
		1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	rozpoznaje własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia; • określa rolę poznania siebie samego w kierowaniu własnym rozwojem; • dokonuje analizy swoich zasobów istotnych przy planowaniu przyszłości edukacyjno-zawodowej; • uzupełnia osobiste portfolio.	dyskusja problemowa; • analiza i interpretacja tekstu źródłowego	Październik 2022	Doradca zawodowy	Ośrodek Rozwoju Edukacji
		1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	przeprowadza autoanalizę materiałów zgromadzonych w portfolio; • wyciąga wnioski z przeprowadzonej autoanalizy swojego portfolio; • wskazuje swoje mocne i słabe strony w kontekście kształconego zawodu. <i>Umiejętność samooceny – moje wady i zalety (III GW)</i>	analiza portfolio; • dyskusja; • praca indywidualna; • praca grupowa. • portfolio uczniów	I semestr	Wychowawca	Ośrodek Rozwoju Edukacji
		1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;	rozpoznaje własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia; • określa rolę poznania siebie samego w kierowaniu własnym rozwojem; • dokonuje analizy swoich zasobów istotnych przy planowaniu przyszłości edukacyjno-zawodowej; • uzupełnia osobiste portfolio.	dyskusja problemowa; • analiza i interpretacja tekstu źródłowego	Listopad 2022	Doradca zawodowy	Ośrodek Rozwoju Edukacji
		1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.					

Modul	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia)	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
2	I-II	2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym,	weryfikuje posiadaną wiedzę na temat rynku pracy; • wymienia	• praca z metaforą; • dywanik pomysłów; • dyskusja; • zwróć	I semestr	Doradca zawodowy	Ośrodek Rozwoju Edukacji

		krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;	charakterystyczne cechy współczesnego rynku pracy; • określa zasady na nim obowiązujące; • analizuje sposoby radzenia sobie na współczesnym rynku pracy Praca sama się nie znajduje	się do sąsiada			
		2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;	porządkuje wiedzę na temat zawodu, w którym się kształci; • wskazuje stanowiska pracy, dla których podstawą są jego kwalifikacje zawodowe; • analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych; • korzysta ze źródeł informacji dotyczących możliwości rozwoju w danym zawodzie.	opis przypadku; • dyskusja kierowana; • praca w grupach; • plakat.	II semestr	Doradca zawodowy	
		2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;	identyfikuje podstawowe źródła prawa dotyczące zatrudnienia; • rozróżnia sposoby zatrudnienia pracownika i interpretuje podstawowe przepisy Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. 2016 poz. 1666, z późn. zm.), w tym obowiązki i uprawnienia pracownika i pracodawcy; • porządkuje podstawowe informacje z zakresu prawa pracy. <i>Moje prawa jako pracownika (III GW)</i>	dyskusja; • praca z tekstem; • praca w grupach.	I semestr	Wychowawca	
		2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;	określa potrzeby i oczekiwania pracodawców stawiane kandydatom do pracy; • identyfikuje wymagania rynku pracy; • analizuje swoje zasoby w kontekście oczekiwań pracodawców.	• dyskusja „za i przeciw”; • metoda Q-sort; • ćwiczenie; • dyskusja problemowa.	I semestr	Doradca zawodowy	

		2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;	analizuje możliwości poszukiwania stażu zawodowego lub pracy; • rozróżnia aktywne metody poszukiwania stażu lub pracy; • wskazuje możliwości wykorzystania sieci kontaktów osobistych przy poszukiwaniu stażu lub pracy; • tworzy własną sieć kontaktów. <i>Analiza poszukiwania stażu lub pracy po ukończeniu szkoły (kl. III, GW)</i> I. Praca sama nas nie znajdzie	dyskusja kierowana; • giełda pomysłów; • praca w grupach; • praca indywidualna.	W ciągu roku I semestr	Wychowawca klasy Doradca zawodowy	
		2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;	posługuje się pojęciem dokumenty aplikacyjne; • wyjaśnia, czym jest CV i list motywacyjny; • określa zasady pisania CV oraz listu; • sporządza dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy <i>List motywacyjny (III GW)</i> II. Dokumenty aplikacyjne	• dyskusja problemowa; • wykład informacyjny; • praca w grupach.	W ciągu roku Październik 2022	Nauczyciel języka polskiego Informatyka Wychowawca klasy	
		2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;	• posługuje się pojęciem dokumenty aplikacyjne; • wyjaśnia, czym jest list motywacyjny; • określa zasady pisania listu motywacyjnego; • sporządza dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy.	dyskusja problemowa; • praca w grupach	W ciągu roku II semestr	Wychowawca klasy Nauczyciel języka polskiego Doradca zawodowy	
		2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;	opisuje procedury i wymagania związane z zakładaniem przedsiębiorstwa; • wyszukuje we własnym regionie instytucje związane z rejestracją działalności gospodarczej; • wymienia instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności	giełda pomysłów; • analiza i interpretacja tekstu źródłowego; • praca indywidualna.	Wg programu zajęć przedsiębiorczości	Nauczyciel przedsiębiorczości	

			gospodarczej; • prawidłowo wypełnia druki urzędowe. <i>Jakie oczekiwania ma pracodawca i jak im sprostać? (III GW)</i> <i>Od pomysłu do realizacji, zakładanie firmy.</i>		I Sm	Wychowawca Doradca zawodowy	
		2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.	uzyskuje informacje na temat możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych; • podaje przykładowe możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w obecnym systemie kształcenia; • wymienia źródła informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego,	Wychowawca	II semestr	Doradca N-l przedsiębiorczości	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia)	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	II	3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i	określa możliwości kontynuowania nauki po ukończeniu branżowej szkoły; • wymienia źródła informacji na temat możliwości kontynuowania nauki; • wskazuje źródło informacji o możliwościach uczenia się, z którego warto skorzystać w konkretnej sytuacji.	•METODY AKTYWNE • dyskusja.	I semestr	Doradca zawodowy	

		europejskiego systemu kwalifikacji;	III. Źródła informacji o możliwościach uczenia się po branżowej szkole, czyli skąd czerpać wiedzę. IV. System kwalifikacji w Polsce i UE, czyli nowe wyzwania edukacyjne.				
		3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;	wskazuje korzyści z uczenia się przez całe życie; • określa cechy pożądane przez pracodawców od potencjalnych pracowników; • uzasadnia konieczność uczenia się przez całe życie w obecnych czasach; • wskazuje konieczność zdobywania wiedzy z różnych dziedzin jako drogę do lepszego poruszania się po rynku pracy oraz osiągnięcia sukcesu. <i>Uczymy się przez całe życie ale po co? (III GW)</i>	pogadanka; • dyskusja; • metoda tekstu przewodniego	II semestr	Wychowawca	
		3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.	uzyskuje informacje na temat możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych; • podaje przykładowe możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w obecnym systemie kształcenia; • wymienia źródła informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego. V.	mini wykład; • dyskusja.	II semestr	Wychowawca	

Moduł	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia)	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współ-pracuje
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	III	4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;	<i>I. Kariera – co to takiego?</i>	• opis przypadku; • dyskusja kierowana; • praca w grupach; • plakat.	Listopad 2022	Doradca zawodowy	ORE
		4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;	<i>II. Indywidualny plan działania</i>	- dyskusja; • praca w grupach; • praca indywidualna.	Listopad 2022	Doradca zawodowy	ORE
		4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.	<i>III. Podejmuję kolejne decyzje edukacyjno-zawodowe</i> <i>IV. Całociągowe doradztwo kariery jako wsparcie w profesjonalnym rozwoju</i>	• praca indywidualna; • dyskusja; • walizka i kosz.	Listopad 2022	Doradca zawodowy	ORE

**Program realizacji WSDZ dla Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Zespole Szkół Specjalnych im. Ireny Komorowskiej w Oławie
w roku szkolnym 2023/2024**

Modul	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
1. Poznanie własnych możliwości	I	1. Poznanie własnych możliwości - zainteresowań, zdolności, mocnych i słabych stron - jako potencjalnych obszarów do rozwoju - ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	Uczeń: - zna swoje mocne i słabe strony, - określa własne wartości i potrzeby, - podejmuje aktywność w sytuacjach zadaniowych, - potrafi określić swoje zainteresowania.	Realizowanie treści zawartych w programie poprzez: - nabywanie wiedzy teoretycznej, - ćwiczenia praktyczne w pracowniach szkolnych, - dyżury porządkowe na stołówce szkolnej, - prace porządkowe w salach lekcyjnych, - prace ogrodnicze na terenie szkoły. Angażowanie w sytuacje sprzyjające poznaniu siebie (udział w konkursach, w uroczystościach szkolnych, pracach na rzecz szkoły, warsztatach szkolnych). Organizowanie zadań budujących wiarę w siebie i poprawiających umiejętności współpracy w grupie. Zapoznanie z nowymi technologiami informacyjnymi, które ułatwiają poruszanie się na rynku pracy. Prezentowanie różnych form atrakcyjnego zagospodarowania czasu wolnego: wyjścia do kina, teatru, muzeum, zajęcia integracyjne, warsztaty organizowane przez różne instytucje kulturalne, zawody sportowe. Udział w praktykach wspomaganych na lokalnym rynku pracy	I i II semestr	Nauczyciele i specjaliści realizujący zajęcia w zespołach klasowych Psycholog szkolny Pedagog szkolny	
Modul	Klasa	Treści programowe Uczeń:	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia) Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Metody i formy realizacji działań Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła

			uczniów				współpracuje
2. Świat zawodów i rynek pracy	II	Świat zawodów i rynek pracy m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy.	Uczeń: • analizuje informacje o lokalnym rynku pracy, • przy wsparciu doradczym, kształtuje umiejętności praktyczne, • sporządza dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami przy wsparciu doradczym, • przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej.	Wykorzystanie technologii informacyjnej w poznawaniu rynku pracy (filmy prezentujące poszczególne zawody, wirtualny spacer po różnych zakładach pracy). Pomoc i wsparcie w pisaniu dokumentów aplikacyjnych, wypełnianiu kwestionariuszy osobowych. Zapoznanie z zasadami autoprezentacji. Organizowanie sytuacji edukacyjnych lub wykorzystywanie naturalnych sytuacji społecznych do ćwiczenia autoprezentacji. Udział w praktykach wspomaganych na lokalnym rynku pracy	I i II semestr	Nauczyciele i specjaliści realizujący zajęcia w zespołach klasowych Psycholog szkolny Pedagog szkolny	

Moduł	Klasa	Treści programowe	Tematyka działań (planowane osiągnięcia ucznia)	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty z którymi szkoła współpracuje
		Uczeń:	Indywidualizacja planowanych osiągnięć w zależności od możliwości poszczególnych uczniów	Indywidualizacja metod i form realizacji w zależności od możliwości poszczególnych uczniów			

3. Planowanie własnego rozwoju	III	Planowanie własnego rozwoju m.in. wybór dalszej drogi edukacyjnej, zdobywanie doświadczenia, kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole.	Uczeń: - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym, - podejmuje decyzje w sprawach związanych bezpośrednio i pośrednio z jego osobą przy wsparciu doradczym, - wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w praktycznym działaniu.	Współpraca z Urzędem Pracy: - warsztaty, - prezentacje, - planowanie własnej drogi rozwoju. Zbieranie ulotek, informatorów, publikacji (stworzenie bazy informacyjnej dla ucznia i rodziców). Podnoszenie umiejętności praktycznych związanych z nowymi technologiami informacyjnymi.	I i II semestr	Nauczyciele i specjaliści realizujący zajęcia w zespołach klasowych Psycholog szkolny Pedagog szkolny	
--------------------------------	-----	--	---	--	----------------	--	--